

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

രാവണാജ്ഞയാ പ്രഹസ്തസ്യ വിപുലസൈന്ധവേന സഹ
യുദ്ധായ പ്രസ്ഥാനം

അകമ്പനവധം ശ്രുത്വാ
ക്രൂദ്ധോ വൈ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
കിഞ്ചിദ് ദീനമുഖശ്ചാപി
സചിവാംസ്താനുദൈക്ഷത || 6.57.1 ||

സ തു ധ്യാത്വാ മുഹൂർത്തം തു
മന്ത്രിഭിഃസംവിചാർയ ച |
തതസ്തു രാവണഃ പൂർവ -
ദിവസേ രാക്ഷസാധിപഃ |
പൂരീം പരിയയൗ ലങ്കാം
സർവാൻ ഗുൽമാനവേക്ഷിതും || 6.57.2 ||

താം രാക്ഷസഗണൈർഗുപ്താം
ഗുൽമൈർബഹുഭിരാവൃതാം |
ദദർശ നഗരീം രാജാ
പതാകാധ്വജമാലിനീം || 6.57.3 ||

രുദ്ധാം തു നഗരീം ദൃഷ്ട്വാ
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 ഉവാചാത്മഹിതം കാലേ
 പ്രഹസ്തം യുദ്ധകോവിദം || 6.57.4 ||

പുരസ്യാപനിവിഷ്ടസ്യ
 സഹസാ പീഡിതസ്യ ഹ |
 നാൻയയുദ്ധാത് പ്രപശ്യാമി
 മോക്ഷം യുദ്ധവിശാരദ || 6.57.5 ||

അഹം വാ കുന്ദകർണോ വാ
 ത്വം വാ സേനാപതിർമമ |
 ഇന്ദ്രജിദ് വാ നികുന്ദോ വാ
 വഹേയുർഭാരമീദൃശം || 6.57.6 ||

സ ത്വം ബലമതഃ ശീഘ്ര -
 മാദായ പരിഗൃഹ്യ ച |
 വിജയായാഭിനിർയാഹി
 യത്ര സർവേ വനൗകസഃ || 6.57.7 ||

നിർയാണാദേവ തൂർണം ച
 ചലിതാ ഹരിവാഹിനീ |
 നർദതാം രാക്ഷസേന്ദ്രാണാം
 ശ്രുത്വാ നാദം ദ്രവിഷ്യതി || 6.57.8 ||

ചപലാ ഹൃവിനീതാശ്ച
 ചലചിത്താശ്ച വാനരാഃ |
 ന സഹിഷ്യന്തി തേ നാദം
 സിംഹനാദമിവ ദ്വിപാഃ || 6.57.9 ||

വിദ്രുതേ ച ബലേ തസ്മിൻ
 രാമഃ സൗമിത്രിണാ സഹ |
 അവശസ്തേ നിരാലംബഃ
 പ്രഹസ്ത വശമേഷ്യതി || 6.57.10 ||

ആപത്സംശയിതാ ശ്രേയോ
 നാത്ര നിഃസംശയികൃതാ |
 പ്രതിലോമാനുലോമം വാ
 യത് തു നോ മന്യസേ ഹിതം || 6.57.11 ||

രാവണൈവമുക്തസ്തു
 പ്രഹസ്തോ വാഹിനീപതിഃ |
 രാക്ഷസേന്ദ്രമുവാചേദ -
 മസുരേന്ദ്രമിവോശനാ || 6.57.12 ||

രാജൻ മന്ത്രിതപൂർവം നഃ
 കുശലൈഃ സഹ മന്ത്രിഭിഃ |
 വിവാദശ്ചാപി നോ വൃത്തഃ
 സമവേക്ഷ്യ പരസ്പരം || 6.57.13 ||

പ്രദാനേന തു സീതായാഃ
 ശ്രേയോ വ്യവസിതം മയാ |
 അപ്രദാനേ പുനർയുദ്ധം
 ദൃഷ്ടമേവ തഥൈവ നഃ || 6.57.14 ||

സോഽഹം ദാനൈശ്ച മാനൈശ്ച
 സതതം പൂജിതസ്ത്വയാ |
 സാന്നൈശ്ച വിവിധൈഃ കാലേ
 കിം ന കുർയാം ഹിതം തവ || 6.57.15 ||

നഹി മേ ജീവിതം രക്ഷ്യം
 പുത്രദാരധനാനി ച |
 ത്വം പശ്യ മാം ജുഹൂഷന്തം
 ത്വദർഥേ ജീവിതം യുധി || 6.57.16 ||

ഏവമുക്ത്വാ തു ഭർതാരം
 രാവണം വാഹിനീപതിഃ |
 ഉവാചേദം ബലാധ്യക്ഷാൻ
 പ്രഹസ്തഃ പുരതഃ സ്ഥിതാൻ || 6.57.17 ||

സമാനയത മേ ശീഘ്രം
 രാക്ഷസാനാം മഹാബലം |
 മദ്ബാണാനാം തു വേഗേന
 ഹതാനാം ച രണാജിരേ || 6.57.18 ||

അദ്യ തുപ്യന്തു മാംസാദാഃ
 പക്ഷിണഃ കാനനൗകസാം |
 തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
 ബലാധ്യക്ഷാ മഹാബലാഃ || 6.57.19 ||

ബലമുദ്യോജയാമാസു -
 സ്തസ്ഥിൻ രാക്ഷസമന്ദിരേ |
 സാ ബഭൂവ മുഹൂർത്തേന
 ഭീമൈർനാനാവിധായുധൈഃ || 6.57.20 ||

ലങ്കാ രാക്ഷസവീരൈസ്തൈ -
 ര്ഗജൈരിവ സമാകൂലാ |
 ഹുതാശനം തർപയതാം
 ബ്രാഹ്മണാംശ്ച നമസ്യാതാം || 6.57.21 ||

ആജ്യഗന്ധപ്രതിവഹഃ
 സുരഭിർമാരുതോ വവൗ |
 സ്രജശ്ച വിവിധാകാരാ
 ജഗൃഹുസ്ത്വഭിമന്ത്രിതാഃ || 6.57.22 ||

സംഗ്രാമസജ്ജാഃ സംഹൃഷ്ടാ
 ധാരയൻ രാക്ഷസാസ്തദാ |
 സധനുഷ്കാഃ കവചിനോ
 വേഗാദാപ്സുത്യ രാക്ഷസാഃ || 6.57.23 ||

രാവണം പ്രേക്ഷ്യ രാജാനം
 പ്രഹസ്തം പര്യവാരയൻ |
 അഥാമന്തര്യ തു രാജാനം
 ഭേരീമാഹത്യ ദൈരവാം || 6.57.24 ||

ആരുരോഹ രഥം യുക്തഃ
 പ്രഹസ്തഃ സജ്ജകൽപിതം |
 ഹയൈർമഹാജവൈർയുക്തം
 സമ്യക്സൂതം സുസന്ധതം || 6.57.25 ||

മഹാജലദനിർഘോഷം
 സാക്ഷാച്ചന്ദ്രാർകഭാസ്വരം |
 ഉരഗധ്വജദുർധർഷം
 സുവരൂഥം സ്വപസ്കരം || 6.57.26 ||

സുവർണജാലസന്ധ്യുക്തം
 പ്രഹസന്തമിവ ശ്രിയാ |
 തതസ്തം രഥമാസ്ഥായ
 രാവണാർപിതശാസനഃ || 6.57.27 ||

ലങ്കായാ നിർയയൗ തൂർണം
 ബലേന മഹതാ വൃതഃ |
 തതോ ദുന്ദുഭിനിർഘോഷഃ
 പർജന്യനിനദോപമഃ |
 വാദിത്രാണാം ച നിനദഃ
 പൂരയന്നിവ മേദിനീം || 6.57.28 ||

ശുശ്രൂവേ ശംഖശബ്ദശ്ച
 പ്രയാതേ വാഹിനീപതൗ |
 നിനദന്തഃ സ്വരാൻ ഘോരാൻ
 രാക്ഷസാ ജഗ്മുരഗ്രതഃ || 6.57.29 ||

ഭീമരൂപാ മഹാകായാഃ
 പ്രഹസ്തസ്യ പുരഃസരാഃ |
 നരാന്തകഃ കുംഭേന -
 ര്മഹാനാദഃ സമുന്നതഃ |
 പ്രഹസ്തസചിവാ ഹ്യേതേ
 നിർയയുഃ പരിവാർയ തം || 6.57.30 ||

വൃശ്യേനൈവ സുഘോരേണ
 പൂർവദ്വാരാത് സ നിർയയൗ |
 ഗജയുഥനികാശേന
 ബലേന മഹതാ വൃതഃ || 6.57.31 ||

സാഗരപ്രതിമൗഘേന
 വൃതസ്തേന ബലേന സഃ |
 പ്രഹസ്തോ നിർയയൗ ക്രുദ്ധഃ
 കാലാന്തകയമോപമഃ || 6.57.32 ||

തസ്യ നിർയാണഘോഷേണ
 രാക്ഷസാനാം ച നർഭതാം |
 ലങ്കായാം സർവഭൂതാനി
 വിനേദുർവികൃതൈഃ സ്വരൈഃ || 6.57.33 ||

വ്യഭ്രമാകാശമാവിശ്യ
 മാംസശോണിതഭോജനാഃ |
 മണ്ഡലാന്യപസവ്യാനി
 ഖഗാശ്ചക്രൂ രഥം പ്രതി || 6.57.34 ||

വമന്ത്യഃ പാവകജ്വാലാഃ
 ശിവാ ഘോരാ വവാശിരേ |
 അന്തരിക്ഷാത് പപാതോൽകാ
 വായുശ്ച പരൂഷം വവൗ || 6.57.35 ||

അന്യോന്യമഭിസംരബ്ധാ
 ഗ്രഹാശ്ച ന ചകാശിരേ |
 മേഘാശ്ച ഖരനിർഘോഷാ
 രഥസ്യോപരി രക്ഷസഃ || 6.57.36 ||

വവർഷു രൂധിരം ചാസ്യ
 സിഷിച്ചുശ്ച പുരഃസരാൻ |
 കേതുമൂർധനി ഗൃധ്രസ്തു
 വിലീനോ ദക്ഷിണാമുഖഃ || 6.57.37 ||

നദന്നുഭയതഃ പാർശ്വം
 സമഗ്രാം ശ്രീയമാഹരത് |
 സാരഥേർബഹുശശ്ചാസ്യ
 സംഗ്രാമമവഗാഹതഃ || 6.57.38 ||

പ്രതോദോ ന്യപതദ്ധസ്താത്
 സുതസ്യ ഹയസാദിനഃ |
 നിർയാണശ്രീശ്ച യാ ച സ്യാദ്
 ഭാസ്വരാ ച സുദുർലഭാ || 6.57.39 ||

സാ നനാശ മുഹൂർത്തേന
 സമേ ച സ്ഖലിതാ ഹയാഃ |
 പ്രഹസ്തം തം ഹി നിർയാന്തം
 പ്രഖ്യാതഗുണപൗരുഷം |
 യുധി നാനാപ്രഹരണാ
 കപിസേനാഭ്യവർത്ത || 6.57.40 ||

അഥ ഘോഷഃ സുതുമുലോ
 ഹരീണാം സമജായത |
 വൃക്ഷാനാരുജതാം ചൈവ
 ഗുർവീർവൈ ഗൃഹ്ണതാം ശിലാഃ || 6.57.41 ||

നദതാം രാക്ഷസാനാം ച
 വാനരാണാം ച ഗർജതാം |
 ഉഭേ പ്രമുദിതേ സൈന്ധവേ
 രക്ഷോഗണവനൗകസാം || 6.57.42 ||

വേഗിതാനാം സമർഥാനാമന്യോന്യവധകാക്ഷിണാം |
 പരസ്പരം ചാഹ്വയതാം നിനാദഃ ശ്രൂയതേ മഹാൻ || 6.57.43 ||

തതഃ പ്രഹസ്തഃ കപിരാജവാഹിനീ -
 മദിപ്രതസ്ഥേ വിജയായ ദുർമതിഃ |
 വിവൃദ്ധവേഗാം ച വിവേശ താം ചമുഃ
 യഥാ മുമൂർഷുഃ ശലഭോ വിഭാവസുഃ || 6.57.44 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ സപ്തപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥